

w numerze

Anja Rubik:
„Macice nie płaczą”

14

6 FOKUS

ECHA POLSKIE

- 12 **Przestrogi dla zagranicy.**
Populiści nie zmiękną u władzy
- 14 **Edukacja seksualna.** Trudne
współzycie z gender i LGBT
- 16 **„Świat w ogniu”.** Brytyjski
serial o polskiej wojnie

WYDARZENIA

- 18 **Śmierć „kalifa”.**
I nominacja następnego
- 22 **Praska szkoła hackingu.**
Z dyrekcją w Moskwie

O TYM MÓWI ŚWIAT

- 24 **Synod dla Amazonii.** Apokalipsa
według Franciszka
- 28 **Płacz, Argentyno!** Rolnicy
kontra przemysłowcy

PROFILE

- 32 **O nich się mówi:**
Lorde
Ashton Kutcher
Sebastián Piñera
Beto O'Rourke
Sophia Huang

LUDZIE

- 34 **Andrew Wakefield.**
Wróg szczepionek
- 38 **Donald Trump junior.**
Skrada się do Białego Domu?
- 40 **Rudy Giuliani.**
„Papuga” prezydenta

REPORTAŻ

- 42 **Zoo narkobarona.**
Samo biega po kraju
- 46 **Król Rama X.**
Autorytarny nie tylko w łóżku

→ Tak zginął Bagdadi
Zabili go i... uciekli

18

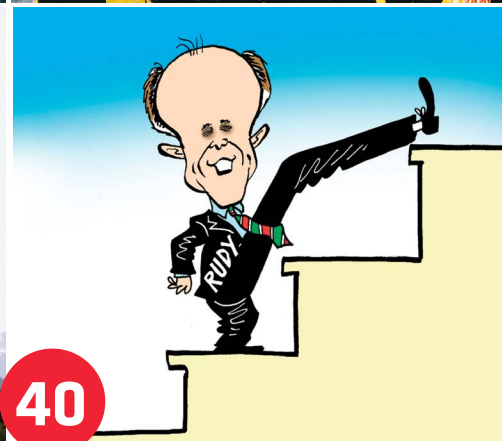
28

→ Milczenie owiec
Agonia Patagonii

40

→ Bohater czy...
Zero przyzwoitości?

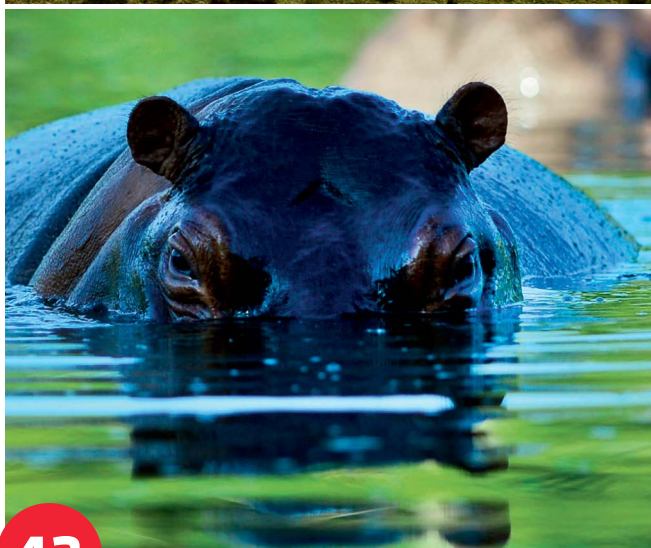
46

→ Wysłałam za mąż
Zaraz znikam

42

→ Tu nie Afrika!
Tu Kolumbia!

Następne
NOWE FORUM
w piątek 22 listopada 2019

Prom – był
Prąd – bywa

48

48 Wyspa niepotrzebnych.

Odcięci od reszty Karelii

50 Kłęska urodzaju.

Owoce tuczą mafie

52 Ekologiczny transport.

Żaglowce wróciły do łask

FOTOSTORY

56 Franco wyprowadzić.

Ostatnia droga
dyktatora?

Niekoniecznie...

52

→ Hej, na handszaki!
Rejs śladem węglowym

62

→ Strzygą się raz
Senny koszmar fryzjera

OBYCZAJE

58 Galeria zbrodni. Tymi
rękami dusił i malował

62 Miao z kraju Mao.

Dziewczyny o najdłuższych
włosach

66 Dwóch panów i dwóch synków?

Nie w Rosji!

KOMPAS

68 Jak mus, to szus.

Francuskie Alpy
dla narciarzy

ROZMOWA

72 John le Carré.

Zostanie uchodźcą?

HISTORIA

76 Przebudzenie „śpioszki”.

Była agentką, jest celebrytką

80 MIKROFORUM

O tych krajach piszemy:

ARGENTYNA (s. 28) BRAZYLIA (s. 24)
CHINY (s. 62) CZECHY (s. 22) FRANCJA (s. 68)
IRAK (s. 18) KOLUMBIA (s. 42) MEKSYK (s. 50)
NIEMCY (s. 14) POLSKA (s. 12, 14, 16)
ROSJA (s. 22, 48, 66, 72, 76) SYRIA (s. 18)
TAJLANDIA (s. 46) USA (s. 18, 34, 38, 40, 50, 58, 66, 76)
WIELKA BRYTANIA (s. 16, 34, 52, 72) WŁOCHY (s. 24)

Kombinacja
alpejska
Narty, zabytki,
widoki

68

72

→ John le Carré
nie ma złudzeń:
„Brexit?
Bullshit!”

Zdjęcie na okładce: © AFP/EAST NEWS

Kup książkę

GARMIN®

VENU™ TWÓJ CAŁY ŚWIAT

SPORTOWY SMARTWATCH Z GPS

IRAK

Wrzenie w Bagdadzie

Nie ustają masowe demonstracje w Iraku. Społeczne wzburzenie rośnie, wywołane m.in. biedą, bezrobociem oraz nieregularnymi dostawami prądu i wody. Państwo i urzędników obwinia się o wszechobecną korupcję, która uniemożliwia odbudowę kraju po latach wojen i konfliktów. Manifestanci żądają dymisji rządu i rozwiązania parlamentu. W starciach z siłami bezpieczeństwa zginęło już co najmniej 260 osób, a ponad 11 tysięcy zostało rannych. Nie zawsze jednak jest krwawo – te studentki z Diwaniji postanowiły zawrzeć chwilowy rozejm z policjantem.

USA

Na pomoc!

Požary lasów, jakie pustoszą Kalifornię, zagroziły liczącemu dwieście tysięcy mieszkańców San Bernardino. Mimo wysiłków strażaków niektóre domy spłonęły, a część ludzi trzeba było ewakuować. W innym regionie tego stanu płomienie podeszły niebezpiecznie blisko do Simi Valley, gdzie znajduje się biblioteka imienia Ronalda Reagana. W opanowaniu sytuacji pomogło... stado pięciuset żarłocznych kóz, które wyjadły roślinność wokół budynku. Najgroźniejsze pożary przygasły, ale to na razie dopiero połowa sezonu.

A photograph of two women standing in a vast field of white foam, likely the Ganges River in India. The woman on the left is wearing a red sari with gold borders, and the woman on the right is wearing a green sari with gold borders. Both are looking towards the camera. The background is a hazy, overcast sky.

INDIE

Czas apokalipsy

W maju br. jeden z indyjskich ministrów zapowiadał, że całkowicie wyeliminuje zanieczyszczenia wody i powietrza w Nowym Delhi w ciągu trzech lat. Nie udało się, powietrze w stolicy nie nadaje się do oddychania. Wskaźniki jakości wyszły poza skalę. „Nawet sobie nie wyobrażam, jak można żyć w takich warunkach!”

– napisała w mediach społecznościowych najslynniejsza indyjska aktorka Priyanka Chopra, która mieszka w USA. I zamieściła swoją fotografię z Nowego Delhi w masce antysmogowej. Mimo kryzysu zezwolono na obchody hinduistycznego święta Chath. Na zdjęciu wyznawcy modlą się w zanieczyszczonych toksyczną pianą wodach rzeki Dżamuny, oddając cześć słońcu, którego promienie ledwo przebijają się przez gęstą warstwę smogu.

MITY ELITY

Wygrana prawicowych populistów nad Wisłą powinna być dzwonkiem alarmowym dla demokracji na całym świecie

– pisze holenderski politolog Cas Muddle.

Wybory parlamentarne w Polsce będą mieć głębokie konsekwencje dla tego kraju, ale stanowią także polityczną lekcję, która sięga daleko poza granice Polski. Wynik głosowania obala wiele mitów o skrajnie prawicowej polityce populistycznej i powinien wywołać refleksję w demokracjach liberalnych całego świata.

Rządząca partia Prawo i Sprawiedliwość zwiększyła liczbę gło-

sów z 37,6 proc. do 43,6 proc. i utrzymała większość w niższej izbie parlamentu. Jednak w wyniku odmiennej ordynacji dla Senatu oraz strategicznej współpracy głównych partii opozycyjnych, PiS straciło większość w izbie wyższej. Sejm pełni ważniejszą rolę, ale Senat może wetować ustawy i ma udział w powoływaniu i odwoływaniu wielu ważnych urzędników, m.in. prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

▼ **REKORDOWA FREKWENCJA** nie wpłynęła na wynik. Obserwatorzy musieli odszczekać swoje prognozy.

Chociaż zwycięstwo polityczne nie dorównuje wyborczemu, wynik głosowania powinien być dzwonkiem alarmowym dla liberalnych demokratów na całym świecie. Wygrana PiS stawia pod znakiem zapytania co najmniej cztery idee wspólne dla przeciwników prawicowego populizmu.

Mit 1: Też będą elitą?

Powiaდა się, że prawicowi populiści prowadzą świetne kampanie wyborcze, ale nie umieją rządzić. Podaje się wiele różnych argumentów na rzecz tej tezy. Najważniejszy: populiści prowadzą kampanie przeciw „elicie”, ale gdy zaczynają rządzić, sami stają się elitą. Opinia ta opiera się jednak na niewłaściwym rozumieniu tego słowa w populistycznej retoryce. W oczach populistów o elitarności nie świadczy zajmowane stanowisko ani pochodzenie klasowe, lecz moralność.

Przedstawiciel „narodu”, prawdziwie i moralnie czysty, nawet jako premier nie wejdzie do (skorumpowanej) elity. I odwrotnie: ci, którzy stracili władzę, niekoniecznie zbliżyli się do narodu. Nie jest to polska specjalność – spójrzmy na przeciwników pozostania Wielkiej Brytanii w Unii Europejskiej albo na obsesję na punkcie Hillary Clinton pośród prawicowych populistów w Stanach Zjednoczonych.

Mit 2: Frekwencja im szkodzi?

Wiele pisano o wysokiej frekwencji wyborczej w Polsce. Rzeczywiście – odsetek głosujących (61,7 proc.) był nie tylko o dziesięć punktów procentowych wyższy niż w 2015 roku, lecz także najwyższy w historii (postkomunistycznej) III Rzeczypospolitej. A jednak nie przyniósł spodziewanego rezultatu, czyli niższego wyniku populistów. Nie tylko PiS poprawiło wynik. Skorzystała także Konfederacja, czyli koalicja skrajnie prawicowych sił pod przywództwem antydemokratycznego mizogina Janusza Korwin-Mikkego. Wynik na poziomie 6,8 proc. pozwolił jej po raz pierwszy wejść do Sejmu.

Mit 3: Złagodnieją u władzy?

Rzekomo partie polityczne, które prowadzą radykalne kampanie, stają się bardziej umiarkowane, spr-

wując władzę, kiedy konfrontują się z rzeczywistością. Jednak w Polsce było odwrotnie. PiS, które w 2015 roku prowadziło dosyć umiarkowaną kampanię, chowając nawet swojego przywódcę Jarosława Kaczyńskiego i wystawiając bardziej

Dla własnej korzyści obywatele przymkną oko na łamanie demokracji

stonowanych kandydatów w wyborach prezydenckich (Andrzeja Dudę) i parlamentarnych (Beatę Szydło), po zdobyciu władzy wprowadził bardziej radykalny program. Kopiując „model budapesztański” premiera Węgier, Viktora Orbána, przypuścił frontalny atak na demokrację liberalną, w tym na niezawisłość sądownictwa i niezależność mediów.

Mit 4: Zniechęcą wyborców?

Dużą część wyborców odrzuca podobno radykalna polityka. Jak pokazuje sukces PiS, a wcześniej – Orbána (w jeszcze mniej demokratycznym kontekście), wcale tak się nie dzieje. I nie jest to wyjątkowa cecha wyborców w Europie Środkowej i Wschodniej. Jak wykazał politolog Matthew Singer w kontekście Ameryki Łacińskiej, obywatele,

którzy czują, że są reprezentowani przez bliskiego im ideowo i kompetentnego polityka, mogą zechcieć obdarzyć go dodatkową władzą, by działał dla ich korzyści, nawet za cenę zasad demokratycznych.

Wszystko to powinno spowodować niepokój liberalnych demokratów. Oto otwarty atak prawicowych populistów na liberalną demokrację nie zniechęca wyborców, zwłaszcza w społeczeństwach silnie spolaryzowanych. To tłumaczy, dlaczego partie takie jak Fidesz czy PiS wygrywają, choć się radykalizują, i dlaczego Boris Johnson zwiększył poparcie dla torysów, kiedy został przewodniczącym partii i premierem.

Badania Singera są szczególnie istotne dla ustrojów prezydenckich, takich jak w Stanach Zjednoczonych. Odkrył, że zwolennicy prezydenta, którzy widzą, że gospodarka jest w dobrym stanie, są też skłonni pozwolić mu na obchodzenie legislatury i sądów. Nic zatem dziwnego, że ogromna większość republikanów wciąż pochwała działania Donalda Trumpa i stanowczo sprzeciwia się impeachmentowi.

CAS MUDDLE © GUARDIAN NEWS & MEDIA

Cas Muddle (ur. w 1967 r.), politolog holenderski. Zajmuje się populizmem i radykalnymi ugrupowaniami w Europie i Stanach Zjednoczonych.

REKLAMA

KLINIKA UZDROWISKOWA „Pod Tężniami” im. Jana Pawła II w Ciechocinku

Czy cierpisz na?

- bóle kręgosłupa, dyskopatie
- stany po urazach i operacjach ortopedycznych
- rwę kulszową
- ostrogi piętowe
- migreny kręgotopochodne
- łokieć tenisisty i golfisty
- bóle mięśni i stawów
- nietrzymanie moczu
- stany zapalne stawów

Przyjedź na pobyt leczniczy z zabiegami.

7.dniowe lub dłuższe pobyty lecznicze w terminie 10.11 - 20.12.2019 r.
Turnus Świąteczny 20-27.12.2019 r. Turnus Noworoczny 27.12 - 03.01.2020 r.
posiłki w formie bufetu szwedzkiego
25 zabiegów na 7 dni pobytu

Klinika Uzdrowska „Pod Tężniami” im. Jana Pawła II
ul. Warzełniana 7, 87-720 Ciechocinek

www.podtezniami.pl
rezerwacja@podtezniami.pl

tel. 54 416 70 00